

Virtualna Korčula – lokalni produkt za globalno okruženje

Tonko Barčot

Pretprošle, 2017. godine, otvoreno je novo, digitalno poglavlje korčulanskog kulturnog života. Otvorila ga je Gradska knjižnica „Ivan Vidali“ iz Korčule projektom digitalizacije „Virtualna Korčula“ (VirKo), realiziranim uz finansijsku podršku Ministarstva kulture RH i u sklopu projekta „Hrvatska kulturna baština“. Iako je VirKo definiran kao digitalna knjižnica navedene gradske knjižnice, on je i mnogo više. Od samog joj je početka partner na projektu Arhivski sabirni centar Korčula-Lastovo, a od 2018. pridružio se i Gradski muzej Korčula. Cilj im je povećati javnu dostupnost knjižnog, arhivskog i muzejskog gradiva otoka Korčule, osigurati veću vidljivost baštinskih ustanova u lokalnoj zajednici, potaknuti istraživački rad na valorizaciji baštine otoka Korčule, ali i osigurati zaštitu izvornika. I dosad su navedene ustanove izvrsno suradivale i potpomagale se, no ovaj projekt prvi je konkretniji iskorak sa zajedničkim proizvodom.

Taj je proizvod, konkretno, web stranica Virtualna Korčula, otvorena krajem 2017., koja omogućuje pregled digitaliziranog gradiva, preuzimanja u PDF formatu te digitalno pretraživanje strojno čitljivih tekstova. Uz digitalni sadržaj, stranica dakako nudi i metapodatke s točnom signaturom i kraćim opisom djela/dokumenta. Izbor gradiva prepričan je zasebno svakoj pojedinoj ustanovi, a prema kriterijima sređenosti, značaja za lokalnu povijest i interesa korisnika. Te 2017. godine objavljen je niz knjižnih izdanja, od kojih se izdvaja monumentalno djelo Vinka Foretića *Otok Korčula u srednjem vijeku do 1420.* (Zagreb

1940.), starije razglednice grada Korčule, kao i arhivski rukopisi djela korčulanskog pjesnika Petra Kanavelića, jednog od uglednijih hrvatskih književnika 17. st.

Kao arhivisti, višestruko smo zadovoljni ostvarenim. Kanavelić je sada dostupniji javnosti, dostupan je autentični, cijeloviti izvor svima i bez zapreka, a s druge strane se štiti izvor na papiru od prevelikog korištenja. Prije i tijekom postupka digitalizacije nekoliko se korisnika izvan Korčule raspitivalo o mogućnostima korištenja Kanavelićevih rukopisa. Ono što se ranije činilo složenim, tj. zbog putovanja i potrebnih sredstava gradivo je, iako sredeno, u stvarnosti bilo ograničeno dostupno, a postalo je jednostavnim i potpuno dostupnim. Digitalizacija uistinu ima smisla.

Arhivski sabirni centar Korčula-Lastovo u ovom projektu je, ne samo ustanova partner, koja osigurava i priprema dio arhivskog gradiva za digitalizaciju, već i sam obavlja digitalizaciju čitavog gradiva prema smjernicama Ministarstva kulture iz 2007. No, mora se primijetiti kako su te smjernice već poprilično zastarjele te je nužna aktivacija navedenog ministarstva po ovom pitanju, a nažalost, niti web portal Hrvatska kulturna baština nije još u potpunosti zaživio. Nadalje, smjernice vode ka gomilanju podataka (digitalna master datoteka i izvedeni format, izlišnost tiff formata kod tekstualnih dokumenata...). Godine 2017. digitalizirano je ukupno 42 GB, a tehnika, kojom Arhiv raspolaže, pokazala se dobrom, ali ne i podesnom za svaku vrstu izvora. Bilo je tako poteškoća kod skeniranja debljih kodeksa rukopisa.

Vjerojatno će biti i drugih primjedbi naših korisnika na ovaj projekt, s

INFO

Virtualna Korčula:
<https://virtualnakorcula.com/>

obzirom da smo daleko od mogućnosti visokospecijaliziranih ustanova i da u kontekstu poprilično ograničenih resursa izbjegavamo veće troškove (a koji se nerijetko u ovakvim projektima i nepotrebno napumpavaju), licencirane programe i obrasce. Virtualna Korčula je, naime, u potpunosti lokalni korčulanski proizvod; od procesa digitalizacije, izrade web portala, do unošenja i javne objave podataka. I na to smo, usprkos svih njegovim nesavršenostima, ponosni. Projekt je 2017. postavljen na noge s 20.000 kuna i s daleko više utrošenog vremena, rada i volje, koji se nisu prikazali u troškovnicima. A iskorak je očit, kao i korist za širu javnost.

Trenutno se web stranica puni sadržaja digitaliziranog časopisa *Lanterna sv. Marka*, glasila korčulanske župe sv. Marka, koje je izlazilo u razdoblju 1964.-1986. i 1997.-2004., s obiljem informacija o životu grada Korčule i Korčulana. Isto tako, ove godine se planira i objava novinskih članaka Nikole Perića i fotografija iz fundusa Gradskog muzeja u Korčuli. Izvjesno je da je web portal Virtualna Korčula već sada relevantan izvor informacija za svakog korisnika/istraživača tema iz korčulanske prošlosti, a s nadopunama sljedećih godina postat će zasigurno i nezaobilazan, kao i to da s VirKom i naš otok, prostorno i društveno izoliran, postaje dio šireg hrvatskog i europskog digitaliziranog baštinskog konteksta. ■

